

Geachte leden van de commissie Leefomgeving,

Stichting Behoud Groene Loper Kunrade heeft als doel het behouden en verbeteren van natuur, cultuurlandschap en leefomgeving in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, gelegen tussen de Natura 2000-gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal en hun omgeving. Gezien de directe invloed van uw Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg op dit gebied is de stichting aan te merken als belanghebbende.

De stichting heeft via een zienswijze verzocht om de Groenblauwe Landbouwzone (GBLZ) voor de oostflank van Kunrade en Voerendaal zoals deze was opgenomen in de Ontwerp-POVI te herstellen. Deze zienswijze (ZW-3008) is in de Nota van Zienswijzen gebundeld met andere zienswijzen over de GBLZ. Tegen de vastgestelde POVI was geen beroep of bezwaar mogelijk, zodoende is de procedure rond de wijziging van de Omgevingsverordening biedt de mogelijkheid om opnieuw aandacht te vragen voor de gevolgen van deze beleidsmatige wijziging

Het doel van de Groenblauwe Landbouwzone (GBLZ) is het tegengaan van ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het borgen van de samenhang tussen landbouw, natuur, water en landschap. In de Ontwerp POVI zijn meerdere gebieden als GBLZ aangewezen, die in de voorliggende omgevingsverordening niet langer als zodanig zijn opgenomen (zie kaart).

Uit de Nota van Zienswijzen op de Ontwerp POVI blijkt dat deze aanpassingen mede voortkomen uit gemeentelijke wensen voor woningbouw, waaronder in de gemeente Voerendaal aan de oostflank van de kern Kunrade. De onderliggende motivering voor de oorspronkelijke aanwijzing als GBLZ is echter ongewijzigd gebleven: het betreft nog steeds een gebied waar landbouw, natuur, water en landschap in samenhang voorkomen en waar deze functies onder druk staan. De waarde kan dan ook niet zomaar minder geworden zijn omdat de gemeente woningbouw wil plegen. Omzetting in verwevingsgebied is dan ook volstrekt ongepast.

Juist de aanwezigheid van ruimtelijke ontwikkelingsdruk vormt een argument om deze gebieden extra te beschermen via de GBLZ-status, in plaats van deze bescherming te verminderen.

De oostflank van de kernen Kunrade en Voerendaal bestaat momenteel hoofdzakelijk uit

agrarisch gebied met lintbebouwing langs de Heerlerweg. Het gebied functioneert als ecologische en landschappelijke verbindingszone tussen de Natura 2000-gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal (bij onder andere Cortenbach en Terworm) en is versterkt binnen het Meerjarenprogramma Ontsnippering. Daarmee vormt het gebied een ecologische brug die de barrière werking van de A79 en A76 beslecht. Tevens maakt het gebied deel uit van het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Daarnaast spelen in dit gebied belangrijke opgaven op het gebied van waterbeheer (waaronder de zoektocht van het waterschap naar ruimte voor waterafvoer bij extreme neerslag) en woningbouw, waarbij reeds strikte toetsingskaders gelden. Deze samenloop van functies en opgaven onderstreept de noodzaak van integrale bescherming.

De GBLZ-systematiek sluit juist aan bij deze meervoudige opgave, doordat zij landbouw combineert met doelen voor water, natuur en landschap. Het omzetten van deze zonering naar een verwevingsgebied doet onvoldoende recht aan de aard en complexiteit van het gebied en de daar aanwezige waarden en opgaven.

Bovenstaande tekst komt grotendeels overeen met de Zienswijze welke voor de volledigheid is bijgevoegd.

Wij verzoeken u dan ook alsnog de zonering zoals ingetekend in de Ontwerp POVI te handhaven en door te voeren in de Omgevingsverordening.

Met vriendelijke groet,

Drs. Ing. M.G. van Wesel
Namens stichting Behoud Groene Loper Kunrade

Datum:	12-4-2026
Naam:	Drs. Ing. Maarten van Wesel
Initialen:	MvW
Namens (indien van toepassing):	Stichting Behoud Groene Loper Kunrade
Mailadres:	Behoudgroeneloperkunrade@gmail.com
Adres:	Heerlerweg 176
Postcode:	6367 AJ
Woonplaats:	Voerendaal

Handtekening:

Datum:

Toelichting op gebruik zienswijze-format

Er zijn 2 verschillende categorieën van zienswijzen.

1. Een zienswijze over de **tekst van het artikel, bijlage, of toelichting**, waarbij u een zienswijze indient over wat er in de tekst staat.
2. Een zienswijze over **kaartmateriaal**, waarbij u een zienswijze indient over een of meerdere onderliggende kaarten horende bij een artikel.

Een zienswijze kan bestaan uit meerdere verzoeken, vragen of opmerkingen. We vragen u vriendelijk deze in onderstaande tabellen als afzonderlijke zienswijzepunten op te schrijven.

Dit format is ook te gebruiken als bijlage bij een brief of e-mail.

Zienswijzepunt nr. _1_	Hoofdstuk/Bijlage nr.: _	Artikel nr.: _	Lid nr.: _
Mijn Zienswijzepunt heeft betrekking op: ☐ De tekst van het artikel ☐ De toelichting behorend bij het artikel ☐ De kaart(en) behorend bij het artikel			
Zienswijzepunt (indien van toepassing inclusief tekstvoorstel): Stichting Behoud Groene Loper Kunrade heeft als doel het behouden en verbeteren van natuur, cultuurlandschap en leefomgeving in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, gelegen tussen de Natura 2000-gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal en hun omgeving. Gezien de directe invloed van uw Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg op dit gebied is de stichting aan te merken als belanghebbende. De stichting verzoekt de provincie om de Groenblauwe Landbouwzone (GBLZ) voor de oostflank van Kunrade en Voerendaal te handhaven. Het doel van de Groenblauwe Landbouwzone (GBLZ) is het tegengaan van ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het borgen van de samenhang tussen landbouw, natuur, water en landschap. In de POVI zijn meerdere gebieden als GBLZ aangewezen, die in de voorliggende omgevingsverordening niet langer als zodanig zijn opgenomen (zie kaart).			

POVI

Omgevingsverordening

Uit de Nota van Zienswijzen blijkt dat deze aanpassingen mede voortkomen uit gemeentelijke wensen voor woningbouw, waaronder in de gemeente Voerendaal aan de oostflank van de kern Kunrade. De onderliggende motivering voor de oorspronkelijke aanwijzing als GBLZ is echter ongewijzigd gebleven: het betreft nog steeds een gebied waar landbouw, natuur, water en landschap in samenhang voorkomen en waar deze functies onder druk staan. De waarde kan dan ook niet zomaar minder geworden zijn omdat de gemeente woningbouw wil plegen. Omzetting in verweingsgebied is dan ook volstrekt ongepast.

Juist de aanwezigheid van ruimtelijke ontwikkelingsdruk vormt een argument om deze gebieden extra te beschermen via de GBLZ-status, in plaats van deze bescherming te verminderen.

De oostflank van de kernen Kunrade en Voerendaal bestaat momenteel hoofdzakelijk uit agrarisch gebied met lintbebouwing langs de Heerlerweg. Het gebied functioneert als ecologische en landschappelijke verbindingszone tussen de Natura 2000-gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal (bij onder andere Cortenbach en Terworm) en is versterkt binnen het Meerjarenprogramma Ontsnippering. Daarmee vormt het gebied een ecologische brug die de barrière werking van de A79 en A76 beslecht. Tevens maakt het gebied deel uit van het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Daarnaast spelen in dit gebied belangrijke opgaven op het gebied van waterbeheer (waaronder de zoektocht van het waterschap naar ruimte voor waterafvoer bij extreme neerslag) en woningbouw, waarbij reeds strikte toetsingskaders gelden. Deze samenloop van functies en opgaven onderstreept de noodzaak van integrale bescherming.

De GBLZ-systematiek sluit juist aan bij deze meervoudige opgave, doordat zij landbouw combineert met doelen voor water, natuur en landschap. Het omzetten van deze zoning naar een verweingsgebied doet onvoldoende recht aan de aard en complexiteit van het gebied en de daar aanwezige waarden en opgaven.

Toelichting (indien van toepassing incl. locatie - adres/ perceelnummer):

Binnen de toelichten zullen we eerst duidelijk maken hoe landschap, natuur en water samen komen:

Landschap: Het gebied aan de oostflank van de kernen Kunrade en Voerendaal (gelegen tussen, ruwweg, de A76, A79, spoorlijn en bebouwde gebied) is momenteel een landbouwgebied, in de vorm van kleinschalige weide en akkerbouw. Dit gebied wordt al eeuwenlang voor agrarische doeleinde. Daarnaast is het gebied onderdeel van het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. De verstedelijking waardoor Heerlen en Voerendaal steeds meer naar elkaar toegroeien is daarnaast onwenselijk (bleek ook tijdens de participatieavond voor de Omgevingsvisie Voerendaal).

Natuur: De Provincie onderkend dat het gebied is ecologisch waardevol is (blijkens een e-mail van gedeputeerde Faassen op 21-1-2026 aan stichting Behoud Groene Loper Kunrade), wegens de diversiteit aan soorten en het verbinden van de Natura 2000 gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal bij Cortenbach en Terworm. Dit laatste is door, onder andere, de gemeente Voerendaal versterkt in het kader van het Meerjarenprogramma Ontsnippering. Binnen dit gebied treffen we onder andere een faunatunnel onder de A79 aan die gebruikt wordt door dassen en ander klein wild. De eerst volgende ligt op circa 2,5 km afstand in Klimmen. Daarmee vormt dit gebied een ecologische brug die de barrière werking van de A79 en A76 beslecht. De reikwijdte is hierdoor groter dan enkel het verbinden van deze twee N-2000 gebieden.

Water: Een grote uitdaging voor de kernen Kunrade en Voerendaal is het regenwater. Zeker na de overstromingen van juni 2021. Het waterschap beoogt aan de oostflank een omleiding aan te leggen om neerslagwater te vervoeren vanaf het viaduct Kunderberg naar Cortenbach. Het oorspronkelijke ontwerp volgt de laagste route binnen het onbebouwde terrein, waarbij het water met zo min mogelijk hindernissen (in de vorm van kolken) wordt vervoert (zie Figuur 1). Onder invloed van de woonplannen onder het masterplan wordt dit verlegd naar een minder ideale route langs de grachtstraat, waarbij ook het aantal kolken toeneemt. Deze route is onderhoudsgevoeliger, waardoor de wateropgave slechter uitvoerbaar wordt dankzij de woningbouwdruk. Voor deze route is nog geen vergunning verleend en dienen onder andere oude bomen op de marenweide te wijken.

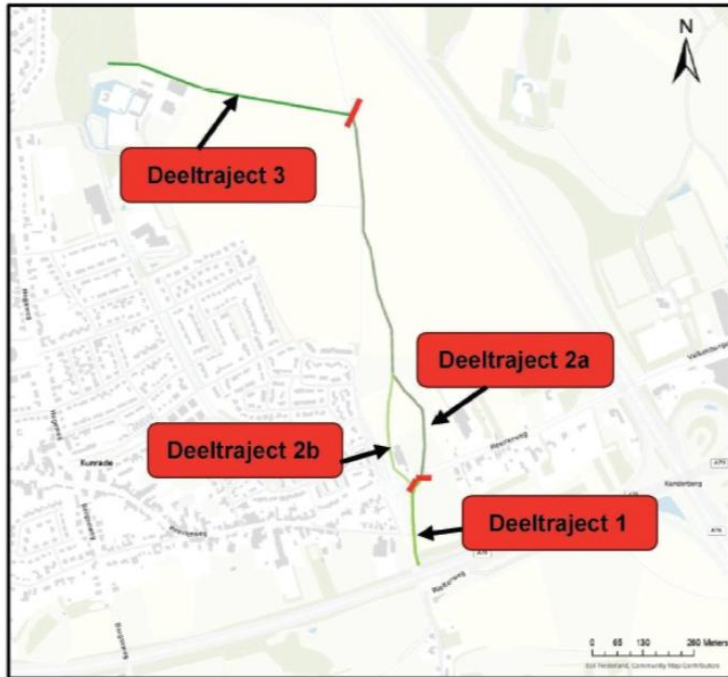
Hoewel er woningbouwplannen in de planfase zitten die hier geen rekening mee houden is binnen de toetsingskaders voor het Masterplan Wonen, zoals vastgesteld door de gemeenteraad, deze Groenblauwe landbouwzone ingetekend in de vorm van een blauwe ader. Deze Toetsingskaders vormen een onderdeel van het Masterplan wonen zoals de raad die heeft aangenomen. Zie hiervoor het boekwerk Masterplan wonen pagina 28 (<https://www.voerendaal.nl/masterplanwonen>, en Figuur 2).

Het doel van het aanwijzen van een gebied als Groenblauwe Landbouwzone is het tegen gaan van ontwikkelingen die het karakter van deze zone aantasten. Vanuit de Nota van Zienswijzen POVI blijkt dat deze zonering op aanvraag van gemeente is aangepast ivm woningbouwplannen in de betreffende zone. Dit is tegenstrijdig met het doel van het aanwijzen van deze zonering.

Juist als een gemeente (grootschalige) woningbouw plannen ontwikkeld voor een gebied is het zaak de bijzondere kenmerken (in dit geval, landbouw, landschap, water en natuur) extra te beschermen, om te voorkomen dat dit het onderspit delft in een, vooral, financieel gedreven besluit voor woningbouw op grote schaal, in plaats van inpassend in de omgeving.

De onderliggende waarden en opgaven in het gebied zijn ongewijzigd gebleven. De waarde kan dan ook niet zomaar minder geworden zijn omdat de gemeente woningbouw wil plegen. Het schrappen van de GBLZ-status is daarom beleidsmatig inconsistent en onvoldoende gemotiveerd. Daarmee is sprake van een motiveringsgebrek. Omzetting in verwevingsgebied is dan ook volstrekt ongepast.

Omleiding Oost - Deeltrajecten

De trajecten zijn gekozen op ruimtelijke positie in het landschap/watersysteem

- Deeltraject 1 loopt van onder de A79 tot aan de Heerlerweg
- Deeltraject 2 loopt van Heerlerweg tot aan de stroombanen richting afwijken. Voor dit deel zijn twee varianten mogelijk
- Deeltraject 3 loopt tot van de omleiding ten Cortenberg

Figuur 1 Uit presentatie By-pass Voerendaal 31 jan 2024

TOETSINGSKADER ONTWIKKELING A

Stedenbouwkundig

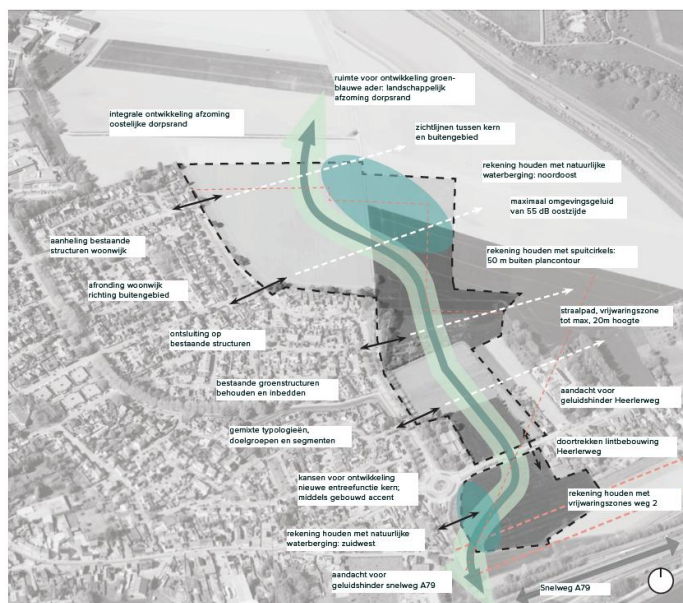
- Ontwikkeling als afzoning van de oostelijke dorpsrand;
- Ruimtelijk kwalitatieve overgang ontwikkelen tussen het stedelijk en landschappelijk gebied;
- Stimuleren van zichtlijnen op het landschap;
- Dorps verkaveling centraal;
- Bouwhoogtes in aansluiting op de bouwhoogtes in de directe omgeving;
- Doorzetten lintbebouwing aan de zuidkant van de Heerlerweg;
- Afstand tot bestaande woningen, circa 25 m behouden;
- Ontwikkeling van een nieuwe entree voor de kern middels een gebouwd accent (kruising Heerlerweg - Kunderberg);

Landschappelijk

- Aandacht voor het aanwezige hoogteverschil van circa 7 m; oplopend van noord naar zuid;
- Klimaatadaptief ontwerpen centraal: uitgangspunt vergroenen, verharding alleen waar noodzakelijk;
- Behouden bestaande kwalitatieve groenstructuren;
- Inbedding van voldoende ruimte voor groen en water;
- Ontwikkelen van groenblauwe als parkstructuur met wadi's (waterberging) in noord-zuidelijke richting, ook ter ontlasting van de Hongerbeek;
- Rekening houden met natuurlijke waterbergingzones in het gebied;

Milieue

- Rekening houden met geluidshinder snelweg A79;
- Rekening houden met spuitcirkels van ca. 50m contour (geen bebouwing binnen spuitcontour toegestaan of er dient een brede haag (4-5 meter) te worden toegepast);

Afbeelding 4.3 toetsingskader ontwikkeling A

Figuur 2 Boekwerk Masterplan wonen pagina 28